

12. »naturressource«: beskyttede arter og naturtyper, vand og jord
13. »udnyttelsesmuligheder« og »naturressources udnyttelsesmuligheder«: en naturressources funktioner til gavn for en anden naturressource eller for offentligheden
14. »hidtidig tilstand«: den tilstand, naturressourcerne og disses udnyttelsesmuligheder ville have befundet sig i på det tidspunkt, hvor skaden indtræffer, hvis miljøskaden ikke var indtruffet; den hidtidige tilstand bedømmes på grundlag af de bedste foreliggende oplysninger
15. »retablering, herunder naturlig retablering«: for så vidt angår skader på vand, beskyttede arter og naturtyper, tilbageførelse af skadede naturressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder til deres hidtidige tilstand og for så vidt angår skade på jord fjernelse af enhver betydelig risiko for at påvirke menneskers sundhed negativt
16. »omkostninger«: omkostninger, som er nødvendige for en korrekt og effektiv gennemførelse af dette direktiv, herunder omkostningerne til vurdering af miljøskader, en overhængende fare for, at sådanne skader indtræder, alternative foranstaltninger samt administrative og juridiske omkostninger, håndhævelsesomkostninger, omkostninger ved dataindsamling og andre generelle omkostninger samt omkostninger ved overvågning og tilsyn.

Artikel 3

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv finder anvendelse på:
- a) miljøskader, der forvoldes ved udøvelsen af enhver af de erhvervs-mæssige aktiviteter, der er opført i bilag III, samt på overhængende fare for sådanne skader som følge af de nævnte aktiviteter
- b) skader på beskyttede arter og naturtyper, der forvoldes ved udøvelsen af enhver anden erhvervs-mæssig aktivitet end dem, der er anført i bilag III, samt på overhængende fare

for sådanne skader som følge af de nævnte aktiviteter, når operatøren har handlet forsættligt eller uagtsomt.

2. Dette direktiv finder anvendelse med forbehold af strengere bestemmelser i fællesskabslovgivningen om udøvelsen af aktiviteter, der er omfattet af dette direktiv, og med forbehold af fællesskabslovgivning, der indeholder regler om kompetencekonflikter.

3. Med forbehold af relevant national lovgivning giver dette direktiv ikke private ret til erstatning som følge af miljøskade eller overhængende fare for sådan skade.

Artikel 4

Undtagelser

1. Dette direktiv dækker ikke miljøskade eller overhængende fare for sådan skade forvoldt ved:

- a. væbnede konflikter, fjendtligheder, borgerkrig og oprør
- b. en naturbegivenhed af usædvanlig, uundgåelig og uafværgelig art.

2. Dette direktiv finder ikke anvendelse på miljøskader eller overhængende fare for sådanne skader forårsaget ved uheld, for hvilke reglerne om ansvar eller erstatning falder ind under anvendelsesområdet for enhver af de internationale konventioner, der er opført i bilag IV, herunder alle fremtidige ændringer af disse konventioner, som gælder i den pågældende medlemsstat.

3. Dette direktiv berører ikke operatørens ret til at begrænse sit ansvar i overensstemmelse med national gennemførelseslovgivning til konventionen om begrænsning af ansvaret for søretlige krav fra 1976, herunder enhver fremtidig ændring af konventionen, eller Strasbourg-konventionen fra 1988 om begrænsning af ansvar for sejlads ad indre vandveje, herunder enhver fremtidig ændring heraf.

4. Dette direktiv finder ikke anvendelse på nukleare risici eller miljøskader eller overhængende fare for sådanne skader forårsaget ved aktiviteter omfattet af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab eller forårsaget af en hændelse eller aktivitet, for hvilke reglerne om ansvar eller erstatning falder ind under